

МѢСЕЧНО ИЛЛЮСТРОВАННО РЕЛИГИОЗНО СПИСАНИЕ.

Год. VII.

Априль, 1898.

Брой 4.

КАКВО Е СТОРИЛО ХРИСТИАНСТВОТО ЗА ВЪЗДИГАНИЕТО НА ЖЕНАТА?

Прѣди да почна да говоря върху този прѣдмѣтъ, азъ искамъ да ви прѣдпазя отъ погрѣшките които противникътъ на Евангелското Християнство своеволно правятъ съ единичката цѣль да заблуждаватъ проститѣ и лѣковѣрни хора, като ги поощряватъ срѣщу чистата, свята и благотворна Христ. вѣра. Противникътъ на тази вѣра сж готови да ся възкряватъ въ свята святихъ на Христ. домъ или общество и като причиняятъ тамъ нѣкой раздоръ или скроятъ нѣкоя опасната лъжа, или съзратъ нѣкой малък порокъ, на го погѣднатъ съ едно увеличителното, изваждатъ го прѣдъ свѣта въ тази увеличена форма и послѣ дерътъ си гърлото, викатъ до небето за вселушанье че тамъ гдѣто имало повече Християни, развратътъ и нияството били достигнали до най високата си стѣпень. Тѣзи хулители и присмиватели нескатъ нито дума да кажатъ за огромнитѣ ползи които привия Христ. вѣра тамъ гдѣто тя ся приема въ всичката ѣ чистота. Тѣ не знаятъ, или пъкъ ся прѣструватъ че не знаятъ, че всячки които ся впуштъ въ каквото и да е порокъ, даже въ най-добритѣ Християнски земи, сж хора които не само че не сж Християни, нъ нѣматъ и най малко понятие що е Християнство и що е да бжде чловѣкъ Християнинъ. Тѣ не знаятъ, или не щѣтъ да го кажътъ, че Християнитѣ, като съ куршумъ гонятъ всякой развратъ и порокъ и сж готови да дадътъ и мотъ и животъ за тѣхното искоренение. — Въ разискването на нашия прѣдмѣтъ, прочее, ний нѣма да земаме за примѣръ развратни и непаднали жени въ Християнски държа-

ви, и тогава да ся произнесемъ, „какво е сторило Христ. за въздиганито на жената“, както е вѣроятно противникътъ на Християнството да сторятъ. — Ний ще трѣбва да погѣднемъ на голѣмитѣ измѣнения които Християнството е произвело върху положението на жената въобще, както и за прѣимуществата които Християнката има частно надъ язичницата. Въ краткото врѣмя посвѣтено на тази толкова обширенъ прѣдмѣтъ, само единъ бѣгълъ погѣдъ може да ся хвърли върху най-важнитѣ му фази, като съ това ся даде подбуждение и внушение на всякого за по нататъшно всестранно изслѣдване и изучаванье.

Нека видимъ, тогава, на първо мѣсто, какво е сторило Християнството за жената въ морално отношение. Азъ не вѣрвамъ да ся намѣри единъ горѣ-долѣ образованъ чловѣкъ който да отрѣче грамадната полза за жената въ това отношение. Само пристрастний, само този който стиска очи прѣдъ неопровержимий фактъ, може да стори подобно пѣщо. Кой незнае въ какво печално положение ся намира морално жената мѣжду язическитѣ народи? — Като изключимъ Еврейскій народъ, намираме че само въ язический Римъ моралното положение на жената бѣше до пѣгдъ подобро. Нъ това бѣше за твърдѣ кратко врѣмя. Бързий успѣхъ на Римското оржие скоро напълни Римъ съ богатството на образуваниѣ источни народи. Нъ съ богатството дойде и развратътъ, който уби не само моралността на жената, нъ и цѣлата велика Римска Империя, като я закопа тѣй дълбоко, щото тя нѣма да въскрене и на второто пришествие.

Пискате ли да знаете какво било моралното положение на жената въ Вавилонъ? —

Историцитѣ казватъ че когато този великъ градъ си намиралъ въ най голѣмата си слава и благополучие, жената била въ най плачевно положение морално. Въ врѣме на религиознитѣ имъ угощения и тържества, всички Вавилонски жени трѣбовало да практикуватъ най срамни, най гнусни и най отвратителни дѣла, като ся мислѣли че съ това угождаватъ на боговетѣ. — Намиратъ ся дѣтѣ стотини чловѣци които сж изживили цѣлий си животъ мѣжду най дивитѣ плѣмена по всякоя часть на свѣта. Съ горѣстъ на душитѣ си, тѣ исповѣдватъ че жената мѣжду тѣхъ ся намира въ най плачевно състояние въ морално отношение. Нѣ тѣ исповѣдватъ и друга една радостна и насърчителна истина, именно, че тамъ гдѣто ся е приемала Християнската вѣра, тя е извършвала страшна революция, каго въ домѣтъ така и въ обществото, като е вземала жената отъ падналото ѝ развратно положение и я е поставяла на оная морална висота за която тя е назначена отъ създателя ѝ.

На второ мѣсто азъ забѣлѣждамъ че Християнството е въздигнало жената *умствено*. Вѣрвало ся е, и още ся вѣрва отъ голѣмото множество, че умствено жената стои по долѣ отъ мъжътъ, че тя нѣма способността да схваща положението, нито бързостта да рѣшава повисокитѣ математически задавки. На нея ся отрича плодороденъ и аналитически умъ. Съ една дума хората сж наклонни да вѣрватъ изрѣчението: „жената има дълга коса, нѣ късь умъ.“ Това е твърдѣ вѣрно като вземемъ прѣдъ видъ сжществующитѣ обстоятелства. Никой не отрича че до дѣсь жената е била много назадъ отъ мъжътъ въ литературата, наукитѣ, искусствата и изобрѣтенията. Нѣ ако нѣкой мисли че това е слѣдствие на нейната естествена неспособностъ, той е горчиво измаменъ. Ако жената ся бѣше наслаждавала отъ сжзната опитностъ и прѣимуществва, както мъжътъ, прѣзъ сичкитѣ минали вѣкове, нѣма ни най малко сжмѣнение че тя щѣше да ся надпрѣваря съ мъжътъ въ всяко поприще. Мѣжду женитѣ на старитѣ язически народи, има само нѣколко които свѣтятъ като звѣзди въ литературний небосклонъ. Нѣ число то на таквитѣ е сравнително голѣмо въ Християнскитѣ държави. Тамъ за жената е отворено всякое звание. Тя може да стане професоръ въ нѣкоя колегия или университетъ, или да ся занимава исклучително съ литературна работа. Тя може да напише една книга, както стори Г-жа Веесер, която тѣй да развѣлиува цѣла Америка, щото да подигне цѣла война за да освободи петъ милиона робине. Тя може да влѣзе въ конкуренция съ най искуснитѣ инженери и да земе наградата, за начѣртаването на планътъ, на женското здание за изложе-

нието въ Чикаго. Тя може да бѣде избрана, отъ многото поети въ Английскій языкъ, да напише и чете поемата за освящението на Изложението въ Чикаго. Тя може да води дѣла прѣдъ сѣдѣтъ, въ качество на адвокатинъ и да ся извърши работата честно и достойно. Тя може най послѣ да бѣде избрана за кметъ и да управлява градѣтъ петъ пѣти по добру отъ мъжътъ. Гдѣ ся е видѣло, гдѣ ся е чуло, гдѣ ся е сънувало, подобно нѣщо въ язически земи? — Нѣ тамъ гдѣто християнството е въздигнало жената морално, то я е въздигнало и умствено. Освободи жената отъ тѣжкитѣ ѝ домашни длѣжности, дай ѝ всяко прѣимущество което води къмъ успѣхъ, п ти щѣ видишъ че тя стои на „равна нога“ съ мъжътъ умствено.

Азъ забѣлѣждамъ на трето мѣсто че Християнството е въздигнало жената *социално и материално*. Въ язическитѣ земи, цѣпната на една жена не ся равни съ повече отъ нѣколко добитѣци. Тя може да бѣде купена и продадена и употребявана като едно отъ нѣматѣ животни. Тя нѣма право да притѣжава имущество, и ако донесе нѣщо съ себе си, то принадлежи на мъжътъ, който може да го прѣсне по четеритѣ вѣтрове, бѣзъ да има право жената да му възрази. Тя може да бѣде бита и онеправдавана отъ мъжътъ, бѣзъ да има право на оплакване и защита. Въ много мѣста, тя нѣма даже право да сѣдне на трапеза съ мъжътъ си, и когато той е повиканъ да присѣствува на нѣкое угощение, за бѣдната жена даже дума не става. Тя трѣбва да мълчи въ присѣдствието на мъжътъ си и да стои права когато той сѣди. Всички човѣшки правдини ся отричатъ на жената, защото язичесвото е научило хората да унижаватъ жената, като даже вѣрватъ че тя нѣма душа.

Една Индийска книга казва: Всички жени ся простаци. Простата е украшението на жѣната. Женската мждростъ е отъ дявола. Качествата на жената ся четири: простота, страхъ, срамъ, вѣрба. Това е на кратко положението и оцѣненето на жена въ язическитѣ земи. — Имали нужда да ся говори, има ли нужда да ся доказва че прѣимущество та на Християнската сж безмѣрно по голѣми отъ тѣзи на язичницата? — Слѣвъ е който не види това, глухъ е който го не чуе, безуменъ е който го отрича.

Въ чисто Християнската земя, жената не е нито робиня, нито слугиня. Законътъ ѝ дава пълно право да притѣжава имущества, не зависимо отъ мъжътъ си. На нея е отворено всякое честно звание, и тя не е вече принудена, ще не ще, да ся жени за развратенъ и недостоеенъ мъжъ, за да може само да ся прѣхранва. Ако е бита и онеправдавана, тя

ся ползува отъ пълната защита на законътъ. — Въ всѣко посѣщение и увеселителна вечеринка, тя завзема приличното си мѣсто, което ѝ е било отричано за вѣкове прѣди дохожданието на Християнството. За истинния Християнинъ ще бѣде най-голъмо доказание да приеме покана за посѣщение, ако тази покана не включава и жена му.

Всячки човѣчески правдини, на които Християнството отдава върховна важностъ, ся даватъ на жената въ Християнскитѣ държави.

На четвърто мѣсто азъ забѣлѣжвамъ че християнството е въздигнало жената до положението на *истинска съпруга*. Единъ старъ писателъ казва слѣдующето: Добрата съпруга трѣбва да има тѣзи три качества: 1-во тя. Трѣбва да бѣде като единъ охлювъ който ся побира въ своята къща; нъ тя не трѣбва, като охлювьтъ, да носи всичко на гърбътъ си. 2-ро. Тя трѣбва да бѣде като единъ отзивъ (Еко) да отговаря, когато ѝ ся говори; нъ тя не трѣбва да бѣде като отзивъ който казва всякога послѣдната дума. 3-то. Тя трѣбва да държи врѣме и рѣдовностъ; нъ тя не трѣбва, като градски часовникъ, да говори толкова високо што цѣлнй градъ да я чюе.“ Тѣзи три изрядни качества Християнството е заклчило въ съпругата, като е пригнрло още нѣколко отъ твърдѣ голѣма важностъ. Едно е че то е направило жената истинска другарка на мъжътъ. По драгоцѣненъ другаръ отъ една благородна и набожна съпруга не ся намира нигдѣ, подъ цѣлото небесно пространство, за мъжътъ. Нейний гласъ и нейнитѣ думи сж по сладки отъ медъ за него. Нейната нѣжностъ събужда за спалото му благородство и го подбужда къмъ велики и благородни подвизи. Нейното благочестие свързва мъжътъ съ истината, длъжността и Бога тѣжко и горко на мъжътъ който стане причина съпругата му да изгуби благочестието и набожността си. Той ще проклнна не само деньтъ въ който ся е оженилъ, нъ и деньтъ въ който ся е родилъ. Истинно Християнската съпруга прави домътъ си тѣй-чистъ, тѣй урѣденъ, тѣй вкусенъ, тѣй привлѣкателенъ, што мъжътъ всекога готовъ да извика: „Нѣма мѣсто подобно на дома!“ — Механитѣ, кафенената, бирарийницитѣ и тунелитѣ сж като адъ за него, сравнени съ домътъ му, и той не ще ниго да знае че тѣ сжществуватъ. Друго качество е че Християнската съпруга е вѣренъ свѣтъникъ и утѣшител на мъжътъ си. Свѣтътъ е злъ. Въ великата борба за сжществуване, хората ся показватъ твърдѣ немилостиви и несправедливи. Тѣ не мислятъ ни най малко че ще съсицѣтъ човѣка материално. Тласканъ така немилостиво отъ свѣтскитѣ бури, мъжътъ намира едно тихо безопасно пристанище въ домътъ си. Той бър-

за къмъ дома, защото тамъ само той намира подкрѣпление, утѣха и искрено съчувствие въ своята съпруга.

На пето и послѣдно, мѣсто, азъ забѣлѣжвамъ че Християнството е въздигнало жената до славното почетно и свято мѣсто на *истинска майка*. То е я научило да знае че тя дава животъ, храни и възпитава драгоцѣнни съкровища, безсмъртни души за Бога. Като е въздигнато всячески нейното надназло положение, то я задлажава съ любовъ, кротостъ себеножертвование, да възпитава чадата си въ нжтътъ на истината, любовта и страхътъ Божий. Една майка, която Християнството е въздигна до положението което тя трѣбва да заемава, може да отхрани велики синове, като св. Августина, Велле Вашингтонъ, и Гладстонъ.

Християнски съпруги и майки! Честити сте на истинна че вамъ е открита благодатната Християнска вѣра. Тя ви отваря пътътъ къмъ всяко земно щастие, като ви въздига морално, умственото, социално и материално. Тя ви донася голѣма надѣжда, голѣми награди, нъ въ сжщото врѣме и поголѣми отговорности.

СИНЪТЪ НА ДЪРВОДѢЛЕЦЪТЪ.

1898. Цѣлъ свѣтъ значение има въ тия четири прости фигурки. Въ датата на всяко едно писмо и въ подписътъ на всяко едно седмично или мѣсечно списание, тия знакове сж единъ аргументъ противъ скептицизмътъ. Тѣ правятъ невъзможно невѣрието, чето кратко и просто, нъ невѣроятно убѣждение е че нищо не се е случило въ Палестина прѣди 1898.

Що се е случило тамъ тогава?

Нека испитаме тоя въпросъ безъ всѣко богословско пристрастие Католическо или Протестанско, Християнско или Иудейско. Нека го испитамъ така, както го испитаха двама отъ Исусъ Христовитѣ биографи, като прѣгледаха историята на неговото рождение.

Прѣди 1898 години въ селото Назаретъ въ Галилея живѣше единъ дърводѣлецъ съ жена си. Народътъ, между който живѣше той, бѣше чуденъ въ повече отъ едно отношение. Съсѣдитѣ народи го брояха като горделивъ и надмененъ народъ. Въ религиознитѣ спубѣждения той бѣше крайно неспгласенъ съ съсѣдитѣ си. Неостѣпчивъ и невѣротърпимъ. Религията му бѣше чудна. Този народъ нѣмаше ни образи, ни храмове. Само единъ храмъ имаше, който всѣкой бѣше длъженъ да посѣщава отъ врѣме на врѣме прѣзъ годината. Въ тоя храмъ имаше едно священство, което изпълняваше една служба и принасяше жертвитѣ които религията изискваше; нъ жертвитѣ, въ сравнение съ язпческитѣ, бѣха прости и много ефтини. Сжботнитѣ служби бѣха молитва, прочитания свѣщенитѣ книги и поучение въ длъжноститѣ на животътъ. На-

родътъ се кланеше на единъ Богъ и не туреше никакво изображение или статуя за него въ църквата или у дома. Той вѣрваше че неговия Богъ най много обича не великолѣпно поклонение, а покорностъ на законитѣ и струване правда, милостъ и истина чрѣзъ него. Толкозъ различна отъ другитѣ религии, религията на тоя народъ изнекъваше всѣкой единъ членъ отъ народътъ да живѣе трѣзвено, праведно и набожно въ този животъ.

Ипняството и безчинството, които бѣха общи въ изпиското богослужение, бѣха неприятни, гнусни и богохулни прѣдъ тоя чуденъ народъ. Той се отличавахе съ единъ забѣлжителенъ качества. Съ години и вѣкове той чакаше да дойде единъ избавител, който щѣше да избави свѣтътъ. Бремето на религиознитѣ книги, бѣше извѣстното за тоя избавителъ който бѣше прѣдмета на народнитѣ краснорѣчиви пѣвци. Той кога дойде ще избави народа, а народътъ свѣтътъ. Той ще унищожи бѣдността. Въ неговитѣ дни живота ще се продължи, мирътъ ще изпълни земята; съборенитѣ градове ще се въздигнатъ; пуститѣ мѣста ще се населятъ и дивитѣ звѣрове ще се опитомятъ. Другитѣ народи глѣдаха назадъ за своя златенъ вѣкъ, тоя народъ глѣдаше напредъ; другитѣ народи мечтаяха за всемирно господарство, тоя народъ мечтаеше за всемирно избавление въ бъдещето.

Къмъ вѣрата и надѣждата на тоя народъ се присѣднияваше и тоя простъ селянинъ съ жена си. Тази двойка имаше единъ синъ. Освѣтъ него не е извѣстно да е имала други чада. Еврейския законъ задѣляваше всякой баща да даде на сина си нѣкое занятие, и това дѣте, възпитано въ домътъ на баща си, научи бащиния си занятъ — дърводѣлството. Дѣтинския си животъ дѣтето прѣмина въ бѣдностъ. Бащиния му домъ състоеше, може би, само отъ една стая съзида на отъ кърпичи и покрита съ слама. Тая единствена стая служеше за кухня, приемна, спална, сѣдална и работилна. Тя имаше ни стѣклени прозорци, ни кумини. Прѣзъ единъ тесенъ разрѣзъ въ стената се промъкваше свѣтлината. Майката готвеше безъ каква и да е видъ фурна. Климата тамъ бѣше мѣкъ; источникитѣ много, готварството слабо. Майката смѣляше малко жито въ една нарѣчна водешница, забъркваше тѣстото и опичаше една тѣпка пита върху единъ загорѣщенъ камѣкъ — това бѣше тѣхния хлѣбъ. Плодоветѣ бѣха евтещи и изобилии и ако случайно се снабдѣха съ нѣкоя рибичка, тя биваше като условие на раскошъ. Често бащата се увиваше въ единъ палъ и сиѣше на отворенъ въздухъ; така правеше и съвѣтъ кога пораста.

По стенитѣ на домътъ имаше никакви изображения, защото усърдия Иудейтъ даваше голѣмо внимание на заповѣдта да имашъ други богове освѣтъ мене — да не направяшъ за себе си кумиръ. Книгитѣ не бѣха познати мѣжду селската класа къмъ която принадлежаше тая фамилия. Напистина тогавашната литература не бѣше позната на народа. Духовнитѣ книги и тѣкуващия бѣха самата литература. Писанията на язычникитѣ се пазеха толкозъ строго колкото Пуританитѣ пазеше нѣкоя Француска безбожна идея прѣди

единъ вѣкъ. Набожния Иудейтъ можеше да има у дома си, като едно малко исключение, философията на Платона или драматъ на Есхилия, както единъ Англичанинъ отъ Нова Англия има философията на Волтера или комедитѣ на Мольера. Въ тази селска къща се намирахъ, може би, нѣкоп части отъ В. Завѣтъ, които спитъ слушахе въ Синагога гдѣто ги прочитахъ всѣка сѣбота и които учеше въ ежедневното училище. Селския синагогъ бѣше снабденъ съ едно училище въ което дѣцата учехъ малко аритметика, малко отъ Ст. Завѣтъ и малко отъ съвремѣнно богословие. Новече отъ това не учехъ. Селскитѣ дѣца не учехъ писмо. Въ улицата се намираше всѣки денъ някой книжничъ съ перо, мастило и пергаментъ въ ръка да пише писма. Тогаваше имаше наука. Имаше география само за Палестина. Само единъ пътъ дѣтето, отъ чисто рождение историята нощува своето лѣточисление, прояви лѣча отъ по високо образование. На дванадесетъ годишната си възраст то отива съ родителитѣ си въ Иерусалимъ; тамъ се отдѣли отъ дружината; остане съвсемъ равнодушно прѣдъ блескътъ на тържественитѣ процесии на службитѣ, прѣдъ величието на храмътъ и прѣдъ музиката, които бѣха слава на Палестина и чудо на свѣтътъ. Следъ два или три дни дѣтето бѣше намерено въ училището на равинитѣ, които съставлявахъ най високата класа на Иудейския народъ и които окривавахъ храмътъ съ величественитѣ си палати. Неговото ненадѣнно изгубване, по единъ начинъ, по който майка му не знаеше гдѣ да го търси, е едно забѣлжително свидѣтелство, че дѣтето, още въ най ранната си възраст, имаше тая отличителна наклоностъ — любовь къмъ по високи мисли.

Има нѣкоп атмосферически влияния, които, по нѣкога, по силно възбуждатъ характера да се стресни къмъ високи мисли, отъ колкото ония влияния, които сѣ искусственно устроени за да направляватъ характера къмъ тая цѣль. За домашнитѣ влияния на това дѣте ний знаемъ твърдѣ малко. Ако имаме братия и сестри тѣ не можиха да му дадатъ нѣкое вдѣхновение; тѣ го не разбираха и не признавахъ неговата гениалностъ даже следъ смъртта му. За баща му почти нищо не знаемъ — той е умрѣлъ. Вѣроятно прѣди дѣтето да стигне своята зрѣлостъ. Той съвсѣмъ исчезна отъ сценитѣ на всѣкиятъ събития; ако е билъ живъ, Иисусъ, при смърта си, не би повѣрилъ майка си на единъ отъ приятелитѣ си. За майката на синѣтъ биографитѣ ни даватъ много кратки познания, които даватъ право на църквата и на свѣтътъ да я иматъ като съвършенъ образецъ на женитѣ и на майкитѣ. Тя беше жена съ единъ характеръ, който е рѣдкостъ мѣжду женитѣ и който тя изяви прѣзъ пѣтуващето си отъ Галилея до Иудея да посѣти Елисавета; едно пѣтешествие прѣзъ което тя не взема прислужници или другари да ѝ помагатъ, особено прѣзъ такива дни, и да ѝ пазятъ въ тоя пътъ, който минаваше прѣзъ върхове и долини, гдѣто се намирахъ такива разбойничии, които имашахъ почетъ и уважение къмъ жената. Тя усърдно писитваше писанията. За това свидѣтелствува една нейна пѣснь, която послѣ ся пѣе

ше въ църковната служба като изражение на прѣдавностъ. Нейното стояние при кръста, заедно съ ученицитѣ, до послѣдната издихка на страдающиятъ ѝ синъ, показва такова търпение, което е най високото качество на желата.

Явно е че синътъ не бѣше придобилъ своята мисия отъ майката си, защото тя бѣше, която излѣзе изъ търпение да принуди сина си да почне службата си съ чудо; а когато, тая служба го доведе до едно силно стълкновение съ фарисейтъ, пакъ тя бѣше, която се уплаши да не би да се увлѣкътъ въ фанатизмъ отъ голѣмо исkanie да спрѣ службата му, като го повика вънъ. Влиянието което се бѣше распростанило въ Палестина съвсѣмъ или инакъ не можѣ да подѣйствува върху характера на синътъ на дърводѣлецътъ. Проповѣдта въ синагога бѣше подобна на проповѣдта въ наше врѣме — въ едно отношение добра, въ друго равнодушна, а въ по много твърдѣ лоша. Въ дѣтството си той може да е чулъ отъ цѣлой книжницѣ въ Хилекото училище че любовь къмъ Бога и къмъ човечитѣ е подобра отъ всичкитѣ жертви; или да е слушалъ отъ другъ учителъ въ Шамайското училище разисквания по въпроса право ли е да яде човечкѣ въ първия день на седмичната яйца, снесени въ Саббата. Той може да е слушалъ учения и отъ двата вида, въ нито висшитѣ училища; нито циничнитѣ и суетнитѣ Садукееи които отхвърляхъ съществуването Божие и вѣчността; нито Псеиситѣ, като Пюританитѣ въ Първия вѣкъ които вѣрвахъ че свѣтътъ е тръгналъ безвъзвратно въ кривъ пътъ и го папускахъ, като се отчаяхъ съвършено за неговото спасение и излѣзохъ въ пустинята; нито фарисейтъ, които не познавахъ правда, а насилиство, които изпълнявахъ не законътъ на правдата, а законътъ на съвършената обрядностъ, не можихъ да му дамътъ некое паставление.

Въспитанъ подъ такива влияния, които азъ вратче описахъ тука, синътъ на дърводѣлецътъ изпълни тридесетъ годишната си възраст, за да стане учителъ на своя народъ. Той бѣше вънъ отъ всички влияния, които дохождахъ отъ сродствени или обществени свръзки или отъ учение. «Само тайнствени спали», казва Хенри Уардъ Бичеръ, «сж събрани чрѣзъ свѣрхестествени обстоятелства». Всички и невидими спали сж папѣно развити отъ вътрѣ.» Тая сила отъ вътрѣний, по цѣлога, наричаме гений, по цѣлога вдъхновение, а въ други случаи дарба; така признаваме че то е едно прѣмо дѣйствие отъ Бога, превъзхожда нашето анализиране и избѣгва отъ изясненията ни. «Отъ какви источники Иисусъ черпеше своето знание,» казва Ренанъ, «никой не знае.» Чрѣзъ какви тайни и непрѣстаи молитви и съзерцания се хранеше Иисусовъ гений, ний не можемъ да кажемъ. Знаемъ само че той често пакъ казваше на ученицитѣ си че неговъ животъ се хранеше отъ невидими источники. Най малко въ три случая * той хвърли въ умътъ пакъ свѣтла лъчя за своя Божественъ и тайственъ животъ, който заслужаваше сплата и мирътъ, които характеризирахъ неговата личностъ. Единъ реформаторъ облѣченъ въ рошаво облѣкло, усърденъ и

въздърженъ, възвисен гласъ изъ пустинята противъ растленето и формализмътъ на врѣмето. Иисусъ веднага се съедини съ този реформаторъ, ако и да критикувахъ послѣ неговитѣ методи, и стана заблѣжително изяснение за, че въ моралното прѣобразование цѣльта великога е търсела прѣвосходството на употребенитѣ срѣдства и че моралътъ не ще се спира придирично да спори методитѣ — ако не сж безправствени — наредени за да може да се държи истинската цѣль съ некрепно и усърдно внимание. А цѣльта Иисуса и цѣльта на браточедъ му Иоана Кръстителя бѣше една и сжща — избавлението на народа чрѣзъ личното прѣобразование на всякой единъ членъ отъ народа.

Народътъ имаше особена нужда за едно избавление. Тая нужда съ възрани ржи и позѣ лѣжеше — прѣдъ милостта на нейния Римски завоевателъ. Данъчината система бѣше най лошата система, която човеческото нечестие е могло иѣкога да избобрѣти. Нейното распределение бѣше много лошо. Римъ даваше данъцитѣ на всяка провинция на прѣдприимачи, които плащахъ на централното правителство една извѣстна сума, а послѣ зпыхъ отъ окаяното население всичко, което можехъ да пскубятъ отъ него.

(Слѣдва)

РАЗГОВОРЪ МЪЖДУ КРИСА И ДИОГЕНА.

Крисъ. Добро утро, добрий ми човечѣе.

Диогенъ. Добро утро, бѣдний ми приятелю.

Крисъ. Защо, Диогене, мя наричашъ бѣдешъ?

Диогенъ. За сжщата причина, Крисе, за която ти мя наричашъ добръ: това е единъ начинъ на говорене.

Крисъ. Тогава ти дѣйствително не мя мислишъ бѣденъ или богатъ?

Диогенъ. Толкозъ добрътъ колкото единъ човечѣе може да бѣде който е богатъ колкото тебе.

Крисъ. Тогава ти не мѣрничъ добротата на единъ човечѣе съ неговото богатство, като ги сравнявашъ и по единъ и по другъ начинъ.

Диогенъ. О, не, азъ мѣря сиромашията му чрѣзъ богатството му.

Крисъ. Какъ е това?

Диогенъ. Защо, Крисе, ти не виждашъ ли че твоето богатство хвърля една сѣнка въ която много ясно ся вижда твоята сиромашия?

Крисъ. Нѣ кое иѣщо показва ясно твоята сиромашия?

Диогенъ. Азъ не съмъ казалъ че съмъ сиромашъ. Ти мя наричешъ таквъ.

Крисъ. Тогава ти си богатъ?

Диогенъ. Азъ не казахъ тъй, Крисе.

Крисъ. Нѣ ти допускашъ че азъ съмъ богатъ, и ако азъ съмъ богатъ ти трѣбва да си сиромашъ.

Диогенъ. Азъ допускамъ че ти правишъ по-

* Испушенията, прѣображенето и мѣнитъ въ Гетсимания.

грѣшка да мислиш себе се богатъ. Азъ не правя погрѣшка да мисля себе си сиромашъ.

Крисъ. Азъ не разбирамъ. Кога мислиш ти човѣка богатъ?

Диогенъ. Никои човѣкъ не е богатъ, Крисе, който иска повече отъ колкото има. Ти не си тъй добръ задоволенъ съ каквото имашъ както ти бѣше съ каквото имаше прѣди десетъ години. Прочее, ти не си още богатъ.

Крисъ. И чрѣзъ същото размишление не си ли и ти сиромашъ? Азъ давамъ единъ талантъ, Диогене, че ти не знаешъ какъ ще си искарашъ вечерята. А ти имашъ нужда отъ вечеря.

Диогенъ. Не сега, Крисе, азъ ей сега обѣдвахъ.

Крисъ. Хайде; това е една приказка. Кажи ми защо си мислиш по богатъ отъ Криса. Дали защото ти искашъ по малко!

Диогенъ. Съвсѣмъ не. Азъ не си осѣщамъ толкова сиромашъ колкото се осѣщашъ ти. Азъ ще ти опитамъ. Ако тя принудятъ да се раздѣлишъ съ половинъ отъ богатството си, нѣма ли да бѣде като че ти вадятъ сърдцето? Азъ съ радостъ мож да дамъ половината отъ каквото имамъ.

Крисъ. Случайтъ не сж успорѣдни. Половината отъ нищо е пакъ нищо. Виждъ, сега, Диогене, да прѣдположимъ че азъ ще ти дамъ половинъ отъ моето богатство?

Диогенъ. Азъ нѣма да го зема ако ще бѣдъ задлъженъ да зема съ него половинъ отъ твоитѣ желания и половинъ отъ твоето расположение. Това ще ми направи толкова сиромашъ колкото една мишка.

Крисъ. Тогава ти мислишъ че си по богатъ отъ мене.

Диогенъ. Крисе, кажи ми въ какво си богатъ?

Крисъ. Какъвъ въпросъ! Въ пари, въ земи, тука и въ Африка, и въ въ Испания, въ роби, въ кораби.

Диогенъ. Азъ мислѣхъ тъй. Единъ общъ бунтъ ще ги помѣте всички отъ тебе. Тогава ще ти останѣ само твоитѣ желания.

Крисъ. Добръ, ти що имашъ?

Диогенъ. Стънчевия видѣлина.

Крисъ. И азъ имамъ това.

Диогенъ. Ти никога нѣмашъ врѣме да ѝ се наслаждавашъ. Ти прѣзъ цѣлия си животъ не си прѣкаралъ такъва честита сутринъ какъвто азъ съмъ ималъ сѣдящъ тука.

Крисъ. Нѣщо друго?

Диогенъ. Приятеля.

Крисъ. Брей! Азъ имамъ полкове приятели.

Диогенъ. Нѣ пито еднатъ. Ако изгубишъ всичкитѣ си пари днесъ, утрѣ нѣма да имашъ ни единъ

приятель. Тѣ сж приятели на твоитѣ пари. Моитѣ приятели сж лични.

Крисъ. Хж! Въ туй има нѣщо. Нѣщо друго?

Диогенъ. Философия. Другарството на всички велики умове които нѣкога сж живели. Крисе, има единъ свѣтъ, въ който ти никога не си влѣзълъ. И той е единичното трайно нѣщо.

Крисъ. Ако ти имаше по малко философия, Диогене, ти щѣше да имашъ повече приятели.

Диогенъ. И ако философитѣ видѣха тебе, Крисе, прѣхна да познаятъ че ти си голъ като единъ дивакъ.

Крисъ. Тебе е приятно да похвалявашъ. Имашъ ли нѣкое друго притежание?

Диогенъ. Да. Задоволство. Азъ не мисля ти знаешъ какво значи това.

Крисъ. Освѣнтъ ако то е да е нѣкой какъвто си ти.

Диогенъ. Много късно е за тебе сега, Крисе, да станешъ такъвъ. Слушай, сега, задоволенъ ли си днесъ?

Крисъ. Това зависи на новината която ще приема отъ Картагенъ.

Диогенъ. И утрѣ, ако чуешъ че твоя керванъ е стигналъ безопасно отъ Вавилонъ до морето? Точно тъй. Мислишъ ли че ти ще си задоволенъ когато се убогатишъ?

Крисъ. Азъ зная че не щж ако бѣхъ въ твоето положение.

Диогенъ. Имашъ право, Крисе. Боговетѣ даватъ най добритѣ дарове на онѣзи които могатъ да ги оцѣняватъ. Духовнитѣ нѣща сж скрити отъ тебе, обѣдни мой приятелю.

Крисъ. Добръ, азъ съмъ изгубилъ доволно врѣме съ тебе. Азъ трѣба да отида на пазарѣтъ.

Диогенъ. Ей толкова много, Крисе. И на нѣтътъ, ти по добръ спри въ храмѣтъ и помоли се на боговетѣ да ти дадѣтъ малко умъ.

СЪЩЕСТВУВАНИЕТО НА ДОБРИ И ЗЛИ АНГЕЛИ И СЛУЖБАТА ИМЪ.

Не ще намѣримъ учение въ Библията толкозъ ясно изложено отъ колкото учението за съществуването на добри и зли ангели. Ако Богъ ся труди да отвара очитѣ на разумѣтъ и сърдцето ни за да го познаемъ, то и дяволѣтъ на друга страна глѣда да ни заслѣпи и отделичи отъ Бога. Исплъняватъ ли ся Християнитѣ съ духъ? „Защо?“, попита Петръ Анания, защо испълни Сатана сърдцето ти? „Има нѣкои, които съ помощта на св. Духа дирятъ Бога, и като го намѣрятъ, напълно ся прѣдаватъ

на Волята му; други пакъ побудени отъ нечестивий духъ противятъ ся на Бога, а слѣдствието отъ това е, да мразятъ всичко което е свято, чисто и възвисително.

Въ повечето мѣста на Вѣтхий завѣтъ дѣто добритѣ ангели ся спомбнуватъ тѣ сж изявление на самото Божество а не създадени отдѣлно личности. Тѣ ся отличаватъ отъ ангелското посланичество въ новозавѣтната система по това че, никакво поклонение не ся принасяше тѣмъ, нито пакъ сж тѣ сами приимали това. Исусъ, въ това отношение, прѣди както и слѣдъ страданията си позволяваше да му ся покланятъ като прѣдъ Бога. Мнозина отъ изцѣленитѣ тогава отдавахъ подобаващото нему благоговение. Отъ Мат. 28: 9 ся учимъ че двѣтъ Марии на връщаннето си отъ гробътъ като видѣли Исуса паднахъ при поветъ му и поклонихъ му си, когато прѣдъ ангелътъ когото намѣрихъ на гробътъ не ся поклонихъ, и нито знакъ показахъ на благоговѣние. Явно е тогава че тѣ (женитѣ) можехъ да откриятъ разликата между Господа Исуса и ангела.

Прѣдметътъ за „Сатинанската власть“ надъ челоуѣцитѣ е билъ много живо разискванъ, обаче, никой до сега не е могъ да намѣри описание, — по ясно изложение отъ онова, което священнитѣ Писания ни даватъ. Нѣма друго, освѣнь, да го приемемъ тѣй, който го излага Библията. Прочути богословци подържатъ че, „сатанинската власть“ ся появявала само въ дунатицитѣ. Че не сж били само дунатицитѣ подъ Сатанинската власть става явно отъ Мат. 6:24 дѣто ся казва за „бѣснуети“ а дунатицитѣ отдѣлно споменати отъ другитѣ болѣсти. Има нѣколко вида зли духове открити въ словото Божие: Неми, глухи, нечисти бѣснуети и проч. Явно е че, всичкитѣ тѣзи разни видове зли духове не можемъ ги причисли само въ категорията на „дунатицитѣ.“ Властта на сатана ся е простирала още и вънъ отъ Иудея и Иудейски народъ. Въ Дѣян. 16: 16 ся казва за една слугиня въ Филипи, (въ Македония една Римска колония) която имала духъ прѣдвѣщателенъ. А думата „ентусиасть“ въ оригиналния Старо-Гръцки языкъ обозначава челоуѣкъ обладавъ отъ нѣкакъвъ духъ.

Не остава тогава друго, освѣнь, или да приемемъ учението за бѣснуетитѣ духове както го излага Библията, или пакъ, да приемемъ Христа за нѣкой фокусникъ и ентусиасть. Но чудото съ прѣпращаннето легионитѣ бѣснуети въ свинското стадо до става ни поразително доказателство, и прѣмахва до суицъ послѣдното прѣдположение за чудотворната сила на Исуса Христа. Ако прѣдположимъ че челоуѣцитѣ тогава подлѣжехъ на нѣкои дивни и суетѣрни мечти относительно сжествуването на

зли и бѣснуети духове явно е, безсловеснитѣ животни не щѣхъ да подлѣжатъ. Свинското стадо не щѣше да ся устрѣми тѣй диво по стрѣмнитѣ и най-послѣ да потъне въ морекитѣ дълбочини ако не е имало нѣкоя не видима разрушителна сила (духъ) по между нѣмъ.

Важно е да забѣлѣжа че, въ Вѣтхия Завѣтъ за дявола и неговитѣ ангели, много малко ся говори. Колкото по близо дохождаме до Христа — и влѣземъ въ Християнската ера, захващаме да ся запознаваме по-отблизо съ дѣлата на сатана. Съ дохожданието на И. Христа тука на земята, частъ отъ мисията му бѣ не само да съсине дѣлата на Сатана „но и да ги изяви прѣдъ свѣтътъ че сж зли.“ Веднажъ на народътъ сп ето какъ охарактеризира Сатана: „Той бѣше отъ край челоуѣко-убийца, и не устоя въ пѣтината, защото истина въ него нѣма . . . . . мжъ е, и на лжката баша.“ Фактътъ че и бѣснуетитѣ духове ся боехъ отъ Христа като единъ който има власть да ги изгонва и прѣмахва отъ свѣтътъ е достаточенъ да ни убѣди въ Божествената му всемогуща сила.

„ТЪМНА СТРАНА ДѢТО ЗЛОТО ВЕДНАЖЪ СЛѢТЕ СЪ СКВЕРНИТѣ СИ КРИЛЪ“.

Днесъ, нѣма вече онии явления на Сатана както въ миналото. Но пакъ, нека помнимъ че, нѣ сми и ний днесъ съвсѣмъ свободни отъ неговитѣ ухищрения само че подъ друга форма. До когато гледаме челоуѣци обхванати отъ бѣсътъ на пианството, похотливостта, срѣборлюбието, гнѣвътъ и проч., не сми ли длжжи да бодърствуваме срѣщо този лукавъ духъ — Сатана? „Защото,“ и св. апостолъ казва, „сѣперникътъ ви диволътъ като лѣвъ рикае и обхожда да търси кого да погълне“. И кжъ най-надналитѣ Иисусовото име не е изгубило силата си. Какви чудеса ся вършатъ днесъ въ Христовото име когато сми придружени съ жива вѣра любовь кжъ него! Колкото нияници, комарджий и владени въ порочни пжтища, съ Силата Христова освобождаватъ ся отъ страшни демони, и отъ свирѣпи и невздржени, обръщатъ ся на смиренни, кротки и святи сжщества. Какъвъ Християнитѣ ше е онзи който нѣма до толкова благодать и сила да каже на сѣперникътъ сп „Махни ся Сатано“!

Колкото за добритѣ ангели, види ся, като че не знаятъ по-голѣмо благословение за себе си отъ колкото да служатъ. Кадѣто и да четемъ за тѣхъ на всѣкжде намирами ги като „служебни духове“ готови за помощъ въ вѣрже на скърбъ. Ако има нѣкои днесъ които ся сжмиватъ въ ангелската служ-

ба то е, защото не сж падали може би въ нѣкоя скръбъ. Такива още не сж надникнали надъ отворенъ гробъ, нито надъ прострени студени и мъртви рѣцѣ, нито пакъ сж били нѣкога развѣлнувани отъ нѣмата раздѣла на любезни приятели и роднини отишли далечъ веднѣжъ за всегда отъ тѣхъ. О такива, като че сж родени въ една пустиня — далечъ отъ всѣко душевно вълнение. За такива скръбъта е едно странно явление, — а скръбъ която не поражда копненіе за вѣчността, — която не смирява сърдцето и не го привождя близо при Господа Исуса, ахъ, тя не е „скръбъ по Бога“ и не ражда „Спасително покаяніе“! Колко чудна е тайната на сърдцето ни! Не можемъ да участвуваме въ духовнитѣ радости на нѣкого ако не сме готови да му помогнемъ въ мъжнотитѣ му. Миналитѣ веднѣжъ прѣзъ огненитѣ испитни, тѣ, и само тѣ, стоятъ здраво за Господа. Съкрушеніи сърдцемъ, очитѣ на когото веднѣжъ ся омивахъ отъ освятигъ лънитѣ съззи на покаяніето, Ей, кракътѣ на такъвъ нищъ духомъ, стѣпилъ ли е брѣгътѣ на Блаженната Земя“, той, и само той е който може да види цѣлната на скръбъта и каже „добрѣ ми стана че ся наскръбихъ“.

Нека, прочее, приемемъ съ радость Библейското учение за сжществуваніето на добри и зли дохове. Само тѣй, както го намирами въ святитѣ страници на библията, то съдържа вѣрата ни за въскръсненіето на мъртвитѣ, общеніето на святитѣ. — вѣра, която трѣбва прѣдѣлно и нѣжно да хранимъ, особенно въ този вѣкъ дѣто всичко клони къмъ студений матеріализмъ. Нека не забравяме че не само въ Иудейскитѣ Вѣтхозавѣтни врѣмена, но и въ нинешнитѣ врѣмена ще намѣримъ Садукей, „който казуватъ че нѣма въскръсненіе, нито ангели, нито духъ“.

Пр. Л. А. Миревъ.

АЗЪ СЪМЪ НЕГОВЪ, И ТОЙ Е МОЙ. ИОАНЪ — 1:7

Той е мой, защото той даде себе си за мене. Той е мой, защото чрѣзъ рѣката на вѣрата, азъ съмъ ся уловилъ за него. Той е мой, защото той похлону и азъ отворихъ и му дадохъ входъ. Той е мой защото азъ съмъ богатъ въ него. Всички нѣща сж моя, понеже Христосъ е мой.

Неговата смъртъ е моя, понеже тя е мой щитъ срѣщу Божието правосѣдие. — Неговата правда е моя. Неговий животъ е мой защото азъ живея чрѣзъ него. Неговата благодать е моя. Въ врѣме на скръбъ, неговата радость е моя. Въ врѣме на слабостъ, неговата сила е моя. Неговий небесенъ домъ е мой. Смъртъта не може да ни раздѣли. Този който е мой за сега, ще е мой и въ вѣки.

„И азъ съмъ неговъ.“ Неговъ, защото той мя купи съ голѣма цѣна, и азъ не съмъ мой си. Неговъ, защото той мя пазѣ, както е рѣкълъ, „като зеницата на окоето си“ и крие мя подъ сѣнката на крилата си.“ Неговъ, защото всесилнитѣ му пободени рѣцѣ мя държатъ и никой не може да мя земе отъ него.

Той е мой — това е една безцѣнна привилегія. — Азъ съмъ неговъ — нѣ въ туй лѣжи моята голѣма отговорность. Неговото име е поставено на всичко което азъ имамъ. Неговий подписъ на прѣтѣжаніе е поставенъ върхъ мене и всичко каквото имамъ. Той прѣтѣжава тѣлото ми, душата ми, моето влияние, моитѣ таланти и всичко което е около мене.

Моитѣ грѣхове сж негови, защото той ги зе на себе си, за да мя избави отъ закона. Моитѣ скръби сж негови, защото той ги зема на себе си и ся нѣжно грижи за мене!

Моята служба е негова, и ако я задържамъ, когато трѣбва да му ся даде, азъ го обирамъ отъ това което принадлежи на него. Моята любовь е негова, защото той царува въ сърдцето ми и азъ трѣбва да го любя повече отъ животъ. Моитѣ умъ е неговъ и трѣбва да ся туря на негово расположение — Азъ съмъ неговъ — тѣло, душа и умъ. Ако моитѣ рѣцѣ стоятъ празни или пѣкъ вършатъ работата на дявола, какъвъ срамъ! — Моитѣ нозе, сж негови. Ще могатъ ли тѣ отъ сега нататкъ да ходятъ въ забранени пѣтеки, или гдѣто тѣхний Спаситель не ходи?

Моитѣ уста сж негови. Възможно ли е тѣ отъ сега нататкъ да говорятъ нечисти, неприятни и лѣжливи думи? Моитѣ уши сж негови. Ще търпятъ ли тѣ отъ сега на таткъ да слушатъ мръсни думи и приказки?

Моитѣ очи сж негови. Ще имъ позволя ли отъ сега нататкъ да гледатъ на грѣхъ съ удобреніе? — Да не бжде! Азъ живея въ свѣтътъ, нѣ азъ не трѣбва да живея като свѣтътъ. Азъ трѣбва да подражавамъ Христа. Защото тѣй като Христосъ е мой, и азъ неговъ, свѣтътъ е раснитъ и мъртавъ за мене, и азъ за свѣтътъ. Отъ сега нататкъ, азъ съмъ Христовъ — само Христовъ, и Христовъ за всегда; посвятенъ на него и неговата служба отъ този причастенъ часъ за напредъ, както никога не съмъ билъ досега.

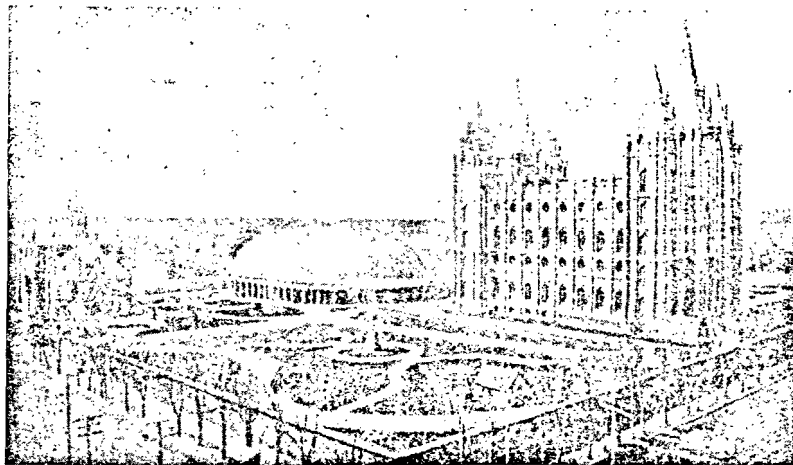
К.

Храни ся: стомаха си съ здравословна храна; бѣлитѣ си дробѣ, съ чистъ въздухъ; умътъ си, съ чисти мисли; душата си, съ „хлѣба на живота.“

МОРМОНИТЪ.

Основателя на Мормонизма бѣше нѣкой си Иосифъ Смитъ, родомъ отъ Ньюйоркската Държавица. По причина на тѣхната практика да водятъ по много жени, Мормонитѣ бѣха силно гонени, и слѣдъ като ся мѣстиха изъ нѣколко държавици, най послѣ ся принудиха да се заселятъ въ Юта. Слѣдъ едно дълго и трудно пътуване прѣзъ ненаселената частъ на Западна Америка, тѣ стигнали на 24 Юлий, 1897 година, до соленото Езеро. Бригамъ Юнгъ, тѣхния водителъ, имъ казалъ че Богъ му е заповѣдалъ тамъ да спрѣ и да Му въздигне еда скиния. Първото нѣщо което Юнгъ направилъ било да избере едно мѣсто за бѣдѣщия градъ. Пла-

Мормонски храмъ и скиния, salt lake city.

нѣтъ билъ начертанъ. Широчината на улицитѣ била 130 стѣпки и всички ся кръстосвали на прави ъгли. Деветъ квартали съставлявали единъ участъкъ прѣдсѣдателствуванъ отъ единъ Мормонски владика, който, обаче, билъ повече свѣтски отъ колкото духовенъ глава. Въ едно кратко врѣме дѣятелнитѣ граждани довели вода въ градътъ и тѣй го украсили щото Salt Lake City прилича на рай сравненъ съ повечето отъ градоветѣ покрай Скалиститѣ планини.

Климата на Долината на Соленото Езеро е какъвто може да ся очаква: зимно врѣме, много снѣгъ и постояненъ голѣмъ, нѣ сухъ студъ; лѣтно врѣме, продължителна нѣ суха топлина. Горѣщия въздухъ е почти задушителенъ, нѣ ношѣ планинския вѣтръ е доста хладенъ. Този голѣма топлина не

причинява много испотявание нито е разслабителна.

Всякоя година Мормонитѣ празнуватъ 24 Юл. въ споменъ на тѣхното пристиганне въ долината. Тѣ зематъ всичкитѣ си жени и дѣца и отиватъ при езерото да ся веселятъ. Особенно приятно е къпанieto въ солената вода, която, по причина на гѣстотата си (шестъ пѣти по гѣста отъ океанскитѣ води) тя не оставя челоуѣка да потѣва. Нѣ малко поглѣщанне отъ водата причинява много страдание и по нѣкога смъртъ. Вижда ся че въ Соленото Езеро, както въ Мъртвото Море, не вирѣятъ никакви животни.

Въ самото начало, единъ кварталъ отъ градътъ билъ отдѣленъ за храмътъ. Цѣльта била този кварталъ да бѣде не само ду-

ховното нѣ и географическото срѣдоточие на града. На това мѣсто Мормонитѣ държѣли първото си богослужение; тамъ била въздигната първата скиния и тамъ ся поставила основата на Храмътъ въ който щѣлъ да ся яви тѣломъ Исусъ Христосъ, когато ся съграждалъ. Този картина прѣдставлява скинията и Храмътъ.

Планътъ на Храмътъ е направенъ отъ Бригамъ Юнгъ. Стилътъ е непознатъ на архитектурното училище, нѣ доста прилича на Готически. Зданието е отъ

Циклопска сила; основата му, дълбоко въ земята, е шестнадесѣтъ стѣпки въ дебелина, намаляюща ся до деветъ стѣпки на повърхнината. Цѣлитѣ стѣни, до 80 стѣпки височина. сж седемъ стѣпки дебели и нацѣло отъ дѣланъ гранитъ направена. Нѣма нито една тухла по стѣнитѣ. Прозорцитѣ приличатъ като отъ нѣкоя крѣпость, и подницата на една ужасна тъмница. Цѣльта на Юнгъ била това здание да трае хиляда години. Вънкашността му има едно религиозно значение, нѣ въ него ся извършватъ разни церемонии на посвящение, вѣнчанне и пр. Цѣлото здание е разделено на малки части. Публичното богослужение ся държи въ Скинията, едно хубаво гранитно здание. Храмътъ ся градилъ около 33 години и коштувалъ повече отъ 15,000,000 лева. Обаче никой не знае поло-

жително колко е коствувалъ освѣнъ Мормонскитѣ водители, които въпрочемъ забогатели прѣзъ врѣме на съзиданието му.

Службата въ Скинията ся държи въ Недѣля на два часътъ слѣдъ пладне. Святиитѣ ся събиратъ не само отъ градътъ, нъ и отъ цѣлата му околностъ. Женитѣ сѣдятъ въ срѣдата на църквата, а мъжетѣ по краищата. Столове има за 13,000 души въ амфитеатра и галериитѣ. Най високия столъ е за прѣдсѣдателя и двамата му съвѣтници; другия при него за дванадесѣтьтѣ апостоли задъ които е столътъ на владичитѣ.

Акустиката на зданието е най усъвършенствуванa. То ся освѣтлява съ елестричество. Всяка недѣля има причащение. Прѣдъ амвона има една маса натрупана съ кошници пълни съ хлѣбъ, и голѣми кофи пълни съ вода. Нѣколко владичи сѣдятъ задъ тази маса и чакатъ хората които се пълнятъ въ зданието прѣзъ 10 — 15 врата. При единитѣ врата има една каца съ студена вода отъ която всякой пие като влязъ. Точно въ два часътъ великиятъ органъ издава сладката си покана и шумътъ отъ гласовѣтъ — подобенъ на бръмчение на пчели — утихва. Тогазъ службата ся продължава съ пѣсни, молитви, свирѣние и четение отъ Библията. Часътъ става три прѣди всички да сж приели отъ хлѣбътъ и водата, и почти на четире, епископътъ произнася благословение то и распуска събранието.

Въ Salt Lake City има четире отдѣлни общества. Първо, членовѣтъ на Мормонската Църква— Святиитѣ; второ, тѣзи които не сж Мормони— Язичниците; трето, отцѣпниците отъ Мормонската Църква; и четвърто, отстъпниците които не принадлежатъ на никое общество. Мормонитѣ сж твърдѣ дружелюбиви и забѣлжително миролюбиви. Тѣ много обичатъ пѣсни и музика.

Мормонецътъ има нѣколко жени. Тѣ живятъ въ отдѣлни стаи на една голѣма къща. Всякая си има по една градина която тя обработва съ дѣцата си. Мъжътъ имъ е тѣхнъ агентъ. Той продава тѣхнитѣ произведения и тѣ му плащатъ за това. Той дава кредитъ на всякая жена за изработеното отъ нея. Ако нѣкой има седемъ жени, той гостува по единъ день на седмицата на всякая отъ тѣхъ. Насилия и обири ся рѣдкость мѣжду тѣхъ.

Мормонската църква е много дѣятелна въ

своята пропаганда, и най многото ѣ обръщеници сж изъ мѣжду проститѣ емигранти отъ Европа. Работата на Християнски миссионери и законътъ на Съединенитѣ Държави, забраняющъ многоженството, сж до голѣма степенъ парализирали успѣхътъ ѣ.

ЗЛАГОУСТЪ ВЪ АНТИОХИЯ.

Едно страшно прѣстѣплѣние било извършено въ Антиохия, и града билъ въ ужасъ. То не било нападение отъ варвари, нито клание на граждани, нито съзаклятие за бунтъ. Въ едно неочаквано разочарование и несмисленна яростъ, статуитѣ на Императора Теодосия, баща му, починалата му жена Фласила, и двамата му синове Аркадии и Онорий, били съборени отъ тѣхнитѣ педестали и строчени на парчета и влѣчени съ прѣзрѣние прѣзъ улицитѣ; и на всичко това причината била единъ тѣжъкъ данъкъ наложенъ на градътъ за да ся платятъ разносцитѣ на войната съ Готитѣ. „Войната съ Готитѣ“! викали растрѣвоженитѣ граждани; какво имаме да правимъ ний съ войната съ Готитѣ? Войната бѣше на Западъ и за Западнитѣ. Трѣбва ли да ся съсипемъ ний отъ даждия за една война която съ нищо не ни заплашваше и никакво дѣйствително добро не ни донесе? Нека Западъ плаща за своитѣ войни, и да остави Истокътъ на мира.“

Това бѣше около края на Четвъртия вѣкъ. Антиохия бѣше великъ и богатъ градъ, и сподѣляше съ Римъ, Цариградъ и Александрия много оцѣняемата титла „митрополисъ.“ Неговитѣ жители бѣха отчасти язичници, отчасти Християни, послѣднитѣ отъ които ся дѣляха на Арияни и Атанасияни спорѣдъ тѣхния изглѣдъ върху личността на Исуса Христа. Мѣжду Християнитѣ духовната религия бѣше много отпаднала и вмѣсто нея имаше една огнена рѣвностъ за богословски догми. Въ никой великъ градъ на империята нѣмаше такъвъ развратъ и такъва любовъ за театрически прѣдставления които често биваха свирепи и ужасни, както въ Антиохия. Имаше постоянно доакъване, карание и готовностъ за оплакване мѣжду разнитѣ партии, нъ негодуванието за даждието сгрупира всички въ едно. Лакомството и страхътъ спрѣха всички обикновенни

враждебности и съединиха всички на задружно дѣйствие.

Не че всички граждани зѣха участие въ прѣстѣпленіето; нѣ толкова много бѣха забъркани въ него, щото то ся виждаше като да е дѣло на цѣлото общество, и че като ще му нанесе едно съотвѣтствующе наказание. Когато хората дойдоха на себе си, тѣ пратиха Флавияна, тѣхния епископъ и Хилария, единъ краснорѣчивъ сенаторъ, въ Цариградъ да уталожатъ гнѣвътъ на Императора. Почти мѣсяцъ ся измина прѣди да дойде отговоръ, и прѣзъ това врѣме хората бѣха въ агония. Тѣ си въображяваха ужасното наказание което ги чакаше, чюдѣха ся кои ли ще бѣдѣтъ убити, кои ли ще бѣдѣтъ лишени отъ Римско гражданство, кои ли ще изгубятъ правото да наслѣдятъ или да завѣщаватъ имущества; тѣ ся чюдяха особено да ли градътъ имъ нѣма да ся понижи въ рѣдътъ на едно село. Чловѣцитѣ често говорятъ за тѣжки минути; нѣ жителитѣ на Антиохия прѣминаха цѣлъ мѣсяцъ прѣзъ душевна тѣга, и често това е по тѣжко отъ дѣйствително страдание.

За щастіе имаше единъ Господень пророкъ въ Антиохия, който напълно разбра положението, и ся възползува отъ благоврѣмнето да прогласи благовѣстието на Спасителя си. Ний знаемъ за него само че името му бѣше Иоанъ; съврѣмненнитѣ му го наричаха Иоанъ отъ Антохия, нѣ по послѣ той биде нарѣченъ Златоустъ, по причина на извънрѣдното му краснорѣчие. Баща му Секундусъ, единъ офицеръ въ Римската армия, умрѣлъ скоро слѣдъ неговото рождение; майка му, Антуса, отъ една благородна и отлична фамилия, бѣше една посвятена Християнка. На двадесетъ годишна възраст тя останала вдовица, свята и благочестива, посвятена на Бога и за доброто на сина си; това направило единъ забѣлѣжителенъ учителъ подъ грижата на когото билъ даденъ Иоанъ, да извика, „Какви жени иматъ тѣзи Християни!“

Като слѣдвалъ стѣпкитѣ на майка си, Златоустъ станалъ Християнинъ: за нѣколко врѣме той билъ въ недоумѣние кой Християнски животъ да живѣе — скитнически, или дѣятелния, мѣжду които билъ раздѣленъ Християнския свѣтъ; за шесть години, наистина, той практикувалъ скитничеството, нѣ най послѣ, насърдаванъ отъ

наклонноститѣ на майка си, той избралъ дѣятелния животъ. Неговото краснорѣчие, като проповѣдникъ, никой не е надминалъ, и неговата дързостъ била равна на неговото краснорѣчие.

Слѣдъ нѣколко врѣме той билъ назначенъ Архиепископъ въ Цариградъ, нѣ тамъ безстрашливия и вѣрепъ пророкъ навлѣкълъ върху си гнѣвътъ на Императрица Евдокия, и билъ изгоненъ въ едно отъ осамотенитѣ диви мѣста на Тавръ, гдѣто слѣдъ много лишения и страдания, умрѣлъ. Тридесетъ години по послѣ останкитѣ му били донесени въ Цариградъ. Хората ся трупали на около при посрѣщаніето имъ, и младия Императоръ, Теодосій, II., като положилъ лицето си върху ковчегътъ, търсилъ прощение за поврѣдитѣ нанесени отъ прѣдшественницитѣ му.

День слѣдъ день, прѣзъ ужасния мѣсяцъ на недоумѣние, Златоустъ проповѣдвалъ на жителитѣ на Антиохия като употребилъ всичкитѣ си старания да отмахне страхътъ и съживи надѣждитѣ на уплашенитѣ граждани и да ги доведе до покаяние.

„Знайте,“ казвалъ той, „въ какво състон истинското величие на единъ градъ. Не че той е столица; не че той има велики и хубави здания; не че той ся хвали съ много театри и паркове, не че той ся споменува въ царскитѣ прокламации прѣди други градове: неговото истинско величие състон въ благочестието и добродѣлитѣ на неговитѣ жители. Искашъ ли да ся научишъ за величието на твоя градъ? Азъ ще ти го кажа точно — ученицитѣ ся нарѣкоха първо Християни въ Антиохия. Това величие никой другъ градъ въ свѣта не притѣжава — нито даже града на самия Ромулусъ. За туй, той може да погледне свѣта въ лицето; за неговата любовъ къмъ свѣта, за неговата дързостъ и добродѣтель. Искашъ ли ти още да чюешъ и за друга похвала която принадлежи на града? Единъ голѣмъ гладъ застрашаваше еднѣжъ, и Християнитѣ отъ Антиохия рѣшиха, до колкото позволяваха срѣдствата на всѣкого, да пратятъ помощ на святинтѣ въ Иерусалимъ. Ето едно величие, ето едно достоинство — помощъ въ врѣме на гладъ!“ Послѣ той изброиъ други събития които направиха Антиохия забѣлѣжителенъ въ врѣмето на Апостолитѣ, и канилъ гражданитѣ да направятъ града

дѣйствително славенъ и да не скърбятъ за нѣща които сѣ суетни.

Прѣзъ мѣсяцътъ, управителътъ и другитѣ власти наказали мнозина невинни чело-вѣци за да покажатъ съ това че тѣ не би-ли участници на прѣстѣплението; нъ кога-то императорскитѣ коммисионери отъ Ца-риградъ пристигнали въ Антиохия, и съоб-щили че града имъ ся понижава и ся по-ставя по долъ отъ Лаодикия, и че театритѣ, циркътъ и всички увеселителни мѣста ся затварятъ неопрѣдѣлено, плачътъ на хора-та билъ безмѣренъ. Златоустъ, обаче не ся засрамилъ, нъ продължавамъ да проповѣдва.

Голѣмо впечатление направили на импе-раторскитѣ коммисионери нѣколко странни на гледъ чело-вѣци съ нечесани коси и ис-покъсани дрѣхи — пустинници отъ планини-тѣ които дошли да ся молятъ за градътъ. Слѣдъ малко, стария Епископъ Флавиянъ ся завърналъ съ радостната вѣсть че градътъ е простенъ! Реакцията била чудесна; ра-достта на жителитѣ била неопишима.

Много Готи и язичници ся обърнали въ Християнството отъ проповѣдитѣ на Зла-тоуста. Той ся много зарадвалъ; станалъ отъ болното си лѣгло да проповѣдва; на-каралъ да ся прочете нѣщо отъ Готската Библия и тогава поканилъ единъ Готски проповѣдникъ да говори.

„Гдѣ е,“ казалъ Златоустъ, „Философия-та на Платона и Питагора? Угасна. Гдѣ е проповѣдванieto на рибаритѣ и онзи който правяше шатри? То блѣди много по свѣтло отъ когато и да е. Скити и Тракийци, Са-маритяни, Маври, Индиянци и онѣзи които населяватъ крайщата на земята, притѣжа-ватъ туй учение прѣведено въ тѣхнитѣ язи-ци. Тѣ притѣжаватъ такъва една филосо-фия за която никога не сѣ сѣнували онѣзи които носятъ бради и бутатъ на страна всякого съ бастунитѣ си въ форума, и кла-тятъ мѣдритѣ си глави, като изглеждатъ повече като лъво-ве отъ колкото като чело-вѣци. Не, нашия свѣтъ не е страдалъ за тѣзи евангелисти; тѣ отидоха по океанътъ и обгърнаха варварски страни, даже и Бри-танскитѣ острови съ своята мрѣжа.“

В. Г. Б.

За Младитѣ.

МАЛКИ ЦАРЧЕТА.

Синътъ на Наполеона Великий.

Единъ студентъ день, прѣзъ мѣсецъ Марта, всич-китѣ Паризски камбани почнали да звѣнѣтъ. Не би-ло Недѣля, нито нѣкон особенъ църковенъ празд-никъ, обаче двадесетѣтъ камбани на старата кате-дрална църква Нотрѣ Дамъ весело звѣнѣли, даже Бурдоната — която се равни два нхти съ височи-ната на единъ човѣкъ и тѣжи 38.000 фунта — притуряла дебелия си гласъ при другитѣ, и въ кули и камбанарин по цѣлия градъ звукътъ билъ подзетъ. Тогазъ прѣзъ тази въздушна музика ся чюлъ и гърмежътъ на единъ топъ; постѣ на другъ, и на другъ. Хората изброили сто топовни гърмежи. Тогава тѣ ся усмихнали и си навѣждали главитѣ едни къмъ други; „Аха!“ казали тѣ, „нашия Им-ператоръ си има синъ!“

Въ палата се родило едно малко момче, нъ тол-кова студено, толкова блѣдно, толкова безъ дѣла-ние, щото имало голѣмъ страхъ че то ще умрѣ. Обаче гърмежътъ на стогъ тонове го събудилъ въ живо-тъ. Тогазъ Императорътъ го взелъ радостно въ рацѣтъ си и го отиѣселъ въ една събѣдна стая гдѣ-то великитѣ държавни сановници — дукове, мини-стри, князове и маршали на Франция — чакали и прѣдставилъ на тѣхъ дѣтето, като неговъ синъ и наслѣдникъ, който щѣлъ да ся нарича царъ Римскый.

Този бѣше славния Императоръ Наполеонъ, че-ловѣкътъ който почна като единъ бѣденъ люте-нантъ, и стана управителъ на Франция, и почти на всяка Европа, щотѣ той раздаваше царства на фамилията си и на приятелитѣ си. Единия му братъ бѣше направенъ царъ на Испания, другия царъ на Холандия, единъ любимецъ генералъ бѣше поста-венъ на Шведскый прѣстолъ, и така нататѣкъ. Нъ въ една смисль поворождения Царъ Римскый бѣ-ше най силний монархъ отъ всички; той имаше го-сподарьтъ на свѣта подъ своята команда, защото Наполеонъ, тѣй студентъ и страшенъ за всякого други-го, бѣше посвятенъ на своето себе. Той си играе-ше съ него съ часове, като подхвѣрляше деликатно-то малко създание на горѣ и на долъ, догдѣто то викаше и ся смѣеше и блѣднитѣ му бузи почерве-няваха. Неговата Австрийска майка, напротивъ го похващаше по таквъ начинъ, като че ся страху-ваше да ся не раскапе на рацѣтъ ѝ. Единъжъ на день тя отиваше при храначката да го види и сто-яше около петнадесетъ минути като смръзната. То

ставаше много мирно, изглеждаше я много сериозно, като помнѣше, виднѣ се, че трѣбва да стопи много мирно въ присѣдствіето на своята фубаво облѣчена императорска мама. Когато тѣхнитѣ очи сѣ срѣщаха, тя навеждаше русата си глава къмъ него, „Бонъ журъ, бонъ журъ!“ и това бѣше почти всичко което тя му казваше. Малкия Наполеонъ не намираше това твърдѣ интересно и всякога ся радваше когато ся свѣршваше визитата.

Мѣжду него и баща му нѣмаше тази студенина. Тѣ закусваха заедно всякоя заранъ, строго, мълчеливъ войникъ и празднословното бебе, и бѣха очевидно най добри приятели. Наполеонъ си натопява-

Синьтъ на Наполеона великий.

ше прѣстътъ въ вино и го даваше на дѣтето да го сучи. Това бѣше голѣмо удоволствие и за двамата. Щомъ почна да ходи, то ся всъхиваше да тича въ бащината си канцелария, и да гледа на хилядитѣ интересни нѣща които ся намираха тамъ. Наполеонъ имаше много блокове отъ разни форми и величини; тѣ прѣставляваха много полкове, батальони и всичкитѣ подраздѣления на армията. Той планираше походитѣ си като ги нарѣждаше на климьтъ; никой маршалъ въ Франция или никой князь въ империята не би дръзналъ да ги разбърка, нѣ царьтъ Римски никога не можеше да държи на страна малкитѣ си рѣцѣ отъ привлѣкателнитѣ блоко-

ве. Той ще лази мѣжду тѣхъ, като немплостиво прѣкачуря цѣли армий, и улавя тѣлата на войницѣ та ги прави на грамада. И тогава великий Императоръ търпѣливо чаква догдѣ малкото дѣте заспи мѣжду играчкитѣ; и послѣ почива да нарѣжда своитѣ планове. Стари генерали и лукави дипломати които дохождали при Императора по важни дѣла, често намирали при него дѣтенцето спящо, кѣдравата му глава положена на колѣното му.

Не е за чудене тогава че малкия Царь Римски прѣдпочиташе баща си отъ майка си. Той имаше една въспитателка която той много обичаше. „Мама Кню“, той я наричаше, защото не можалъ да произнася дългото ѣ име, Мадамъ Монтескью. Тя биде блага нѣ разумна въ обикнитѣ си къмъ него. Еднажъ той се много разлютилъ, търколилъ ся на земята, викалъ и риталъ. Въспитателката ся затекла къмъ прозорикитѣ и скоро скоро почнала да свалка пердетата. „Защо правишь това?“ попиталъ Царьтъ Римски, зачудено и същеврѣменно спрѣлъ виковетѣ.

„Да не би да те чуютъ хората. Мислишь ли че Французитѣ ще те приематъ за тѣхънъ управителъ ако тѣ чуютъ?“

Царьтъ Римски се смѣлчалъ и ся замислялъ.

„Мислишь ли че нѣкой мя чю?“ попиталъ той замислено.

„Много ще ми е жално ако тя е чулъ нѣкой.“

„Прости ме Мамо Кню, азъ никога нѣма да сто-
ря това пакъ.“

Добрата Мама Кню учяла малкото дѣте да се моли Богу щото баща му да свѣрже миръ съ всичкий свѣтъ.

„Азъ не желая нищо друго освѣтъ миръ, ако другитѣ ме оставятъ да го пмамъ“, казвалъ Наполеонъ като чулъ молитвата на дѣтето.

Може би той желаше вече миръ по онова прѣме, защото слѣдъ като си би прѣзъ цѣлий си животъ, той бѣше научалъ неприятелитѣ си какъ да го побѣдятъ. Почти цѣла Европа си съюзи за да го побѣди, ѣ той биде побѣденъ. Той бѣ заточенъ първо на островъ Елба, нѣ избѣгна отъ тамъ, върна ся въ Франция, отвори война и пакъ биде побѣденъ въ битката при Ватерлу. Този пжтъ той биде пратенъ на островъ св. Елена, и стоя тамъ затворникъ до смъртъта си.

Майката на Царьтъ Римски бѣше дѣщеря на Австрійския императоръ, и слѣдъ поражението на Наполеона тя отиде съ синьтъ си да живѣе при него. Императорьтъ бѣше много благъ къмъ тѣхъ, само че отъ онова врѣме почнали да учатъ момчето да забрави баща си и бившия си животъ въ Франция. Тѣ вече не го наричали Наполеонъ, Царь Римски, нѣ Карлъ

Дукъ Райнстадекий. Добрата мама Кию била испроводена назадъ въ Франция; една Германска госпожа я на слѣдпа като възпитателка, и момчето било задлъжено да говори Германски вмѣсто Френски, на което той ся много противялъ. Той билъ едно живо, пакостно момче и много обичалъ практически смѣшки. Той пълнялъ дѣдовитѣ си ботуши съ камъчета, и вързвалъ крилата на палтото му за столътъ му. Обаче дѣдо му го много обичалъ, както го обичали и всички които го знаели освѣнъ неговата студено-сърдцата майка. Нѣ никой не сполучялъ да го направи да забрави баща си.

Еднажъ единъ отъ неговитѣ учители му говорилъ дълго и поучително върху тримата найвелики генерали въ свѣта, и момчето, всякога дълбоко заинтересувано въ военни работи, слушало съ голѣмо внимание, нѣ когато учительтъ спрѣлъ, то забѣлжило: „Има и другъ великъ генералъ когото ти не спомени.“

„Кой е той?“

„Баща ми,“ отговорило момчето съ гордостъ. Когато той билъ почти младѣжъ, той ся срѣщналъ случайно на единъ дворецовъ приюмъ, съ единъ Френски Маршалъ който служилъ при баща му. Младия Дукъ Райнстадекий никакъ ся не уморявалъ да говори върху овѣзи дни. Най послѣ Французинътъ билъ условенъ да му даде единъ рѣдъ лекции по военного искусство, нѣ момчето показало такъвъ страстенъ интересъ въ тѣхъ, щото Австрийското правителство било принудено да ги спрѣ. Много прѣди туй Наполеонъ бѣше умрѣлъ въ заточение на осамотената скала на Св. Елена. За доста врѣме на синѣтъ му не била извѣстна смъртъта. Когато той ся научилъ скръбъта му била толкова голѣма за баща му когото не билъ виждалъ отъ дѣтство щото всички ся очюдили. Той носилъ трауръ до гдѣто Австрийский Императоръ му заповѣдалъ да го свѣже. До крайтъ на животътъ си, на годишнината на бащината си смъртъ, той ся затварялъ въ една стая да жали и да ся моли.

Кога порасталъ, той станалъ единъ високъ, хубавъ момъкъ, нѣ никога не билъ съвършено силенъ, защото Австрийский климатъ не ся съгласявалъ съ него. Той станалъ лютепантъ въ Австрийската Армия; билъ добъръ конникъ и усърденъ ученикъ по военни работи. Казва си че той ся занимавалъ много, силно ся упражнявалъ, и малко ся грижалъ за здравнето си. Живота нѣмалъ много привлѣкателности за единъ честолюбивъ младѣжъ безъ баща или майка, отечество, или случай за отличие освѣнъ ако той билъ готовъ за да ся бие срѣшу своята родна земя. Слѣдъ едно продължително издевание единъ день, той настиналъ, настиката била

прѣнебрѣгната, обърнала ся въ охтика, и той умрѣлъ.

Около прѣди петдесять години тѣлото на Наполеона Бонапарта било допесено отъ Св. Елена и погрѣбено съ много церемонии въ Паризъ. То лѣжи сега подъ позлатената купола на Инвалидитѣ, при домѣтъ за болянитѣ войници. Около него има нѣколко капели гдѣто било желанието на Наполеона цѣлата му фамилия да бѣде погрѣбена, за да могатъ всички да почиватъ близо при него. Нѣ неговий синъ който го обожаваше е погрѣбенъ далечъ въ Австрия, безъ да е писано даже името му Наполеонъ надъ гробѣтъ му.

СКРѢБНАТА ІНДИЙСКА НЕВѢСТА.

Индийската невѣста може да бѣде само осмъ години на възраст; тя е рѣдко повече отъ четиренадесять годишна когато вѣнчалния обрядъ я взема за всегда отъ майчината ѝ къща. Една мисионерка чула плачъ отъ една къща въ Кришнагаръ. Тя попитала единъ чловѣкъ който стоялъ при вратата що значи този плачъ. Той ѝ казалъ че това било едно дѣте жена която напослѣдъкъ била доведена въ харема. Тя поискала позволение да влѣзе при женитѣ. Въ жгълчето на една полутъмна стая, тя видѣла едно малко кълбо което издавало охкания. Отъ това тя разбрала че то е нѣщо живо. Когато тя ся приближила при него, лицето ум показало голѣмъ страхъ. Тихия гласъ и блажитѣ думи спечалили довѣрието на малката жена и тя ся поисправила малко.

„Защо плачишь?“ попитала я мисионерката.

„Тѣ мя биятъ,“ отговорило дѣтетото, и показало синитѣ бѣлѣзи по тѣлото си.

„Защо тя биятъ?“

„Защото плача за мама.“ На излазание, мисионерката помолила тъща ѝ да я не бие защото твърдѣ е естествено за едно дѣте да плаче за майка си. Въ отговоръ тя получила само една усмивка. Това било меденъ мѣсяцъ на невѣстата.

Bombay Guardian печати слѣдующата забѣлжителна случка:

Казва ся че една банкнота отъ два долари дошла въ ржцѣтъ на единъ господинъ въ Бостонъ на гърбѣтъ на която слѣдующето било написано съ червено мастило:

„Жена, дѣца и повече отъ 50,000 лева всички отидоха; азъ самъ съмъ отговоренъ. Всичко отиде въ гърлото ми. Когато бѣхъ на двадесетъ и една година, азъ имахъ голѣмо богатство. Азъ още не съмъ на тридесетъ и петъ години. Азъ убихъ красивата си жена, която умрѣ отъ съкрушено сърдце; азъ убихъ дѣцата си чрѣзъ небрѣжливостъ. Когато и тази банкнота отиде, азъ не зная какъ ще искарамъ обѣдътъ си. Азъ ще умрѣ единъ пиянъ бѣднякъ. Туй е послѣдната ми пара и послѣдната ми история. Ако тази банкнота падне въ ръцѣтъ на нѣкой чловѣкъ който пие, нека земе урокъ отъ погублението на моя животъ.“

РЕЛИГИИТЪ НА ЗЕМЯТА.

Прѣсмѣта ся че народонаселението на свѣта е 1,500,000,000. Въ Европа има 381,200,000; Африка, 127,000,000; Азия, 854,000,000; Австралия 4,730,000; Америка, 133,670,000. Главнитѣ религии ся прѣдставляватъ съ слѣдующитѣ цифри: Протестанти, 200,000,000; Римо Католици, 195,000,000; Православни, 105,000,000. Всичко Християни, 500,000,000; Евреи, 8,000,000; Мохамедани, 180,000,000; Язичници, 812,000,000. Всичко не-Християни 1,000,000,000.

Рафаилъ, великия Италиански живописецъ, на когото забѣлѣжителнитѣ Библейски картини струватъ баснословни суми пари, не билъ богатъ когато билъ младъ и прѣминалъ прѣзъ много непостоянства на живота, както много други гении.

Единъжъ когато пжтувалъ, той ся сгрѣлъ на единъ хотелъ, и понеже нѣмалъ пари да си заплати разноскитѣ, билъ принуденъ да стои тамъ. Притѣжательтъ усѣтилъ каква е работата и почналъ по често да му говори да си свършатъ смѣтката. Най послѣ младия Рафаилъ, въ отчаяние, употребилъ слѣдующия способъ.

Той исписалъ внимателно върху една отъ маситѣ въ стаята си нѣколко златни пари, и като поставилъ масата въ извѣстна видѣлина която давала единъ чудесенъ ефектъ, той си събралъ нѣщата и повикалъ притѣжательтъ.

„Ето, нѣ“, извикалъ той, като гордѣливо посочвалъ съ прѣститѣ си къмъ масата,

тамъ има доволно пари да платятъ всички-тѣ ми разноски и даже да останатъ. Сега бѣди добръ да ми покажешъ пжтьтъ къмъ вратата.“

Притѣжательтъ на хана, съ много усмивки и поклони, извелъ на вѣнъ гостѣтъ си, и тогава бързишкомъ ся завърналъ да прибере паритѣ. Когато откритъ измамата, скръбъта и гнѣвътъ му нѣмали край, догдѣто единъ богатъ Английски пжтешественикъ като разбралъ цѣнността на извършената работа отъ артиста, на драго сърдце платилъ 50 лири за масата.

ВЪПРОСИ И ОТГОВОРИ.

Г-нъ П. Б. Б. отъ Рахово ни задава слѣдующитѣ въпроси:

1. Ще ли бѣдѣтъ спасени и тѣзи които не сж членове на Баптиската църква? — От. Да. Богъ нема да пита никого на каква църква е билъ членъ. Всякой ще бѣде спасенъ който вѣрва въ Христа и принася плодетѣ на духътъ (Галат. 5: 22) „Повѣрвай въ Господа Исуса Христа, и ще ся спасишь ти и домътъ ти“ (Дѣян. 16; 31).

2. Ако азъ не намирамъ доказателство въ Св. Писание че трѣбва да ся кръстя втори пжтъ, това значи ли че азъ нѣма да бѣдѣ спасенъ? — От. Ако си приелъ еднѣжъ Християнско кръщение, и си доволенъ отъ него, нѣма нужда отъ повторение. Самия актъ на кръщението не значи нищо въ себе си. Има хиляди които ся кръстени по еднѣжъ и дважъ, нѣ които сж сто пжти по лоши отъ язичниците по характеръ и дѣла. Кръщението нѣма да тя спаси, нѣ вѣрата ти и истинно-Християнския ти животъ.

Г-нъ Н. Т. П. отъ Варна пита: Съгласно ли е съ Св. писание да ся правятъ молитви въ врѣме на разни бѣдствия, като напр. бездѣждие, наводнение и пр.? От. Да. На Християнина е казано да ся моли за всичко, и Богъ обѣщава да слуша молитви. Илия ся помоли и Богъ даде дѣждъ. Мойсей ся помоли и Богъ отмѣни прѣсѣдата си за истрѣблението на Израиля. Ако молитвата е добра за едно нѣщо, тя е добра за всичко; нѣ трѣбва да знаемъ че Всезнающия Богъ ще отговори само на онѣзи молитви които сж за нашето истинско добро и за слава на Неговото име.

Разни.

КНИЖНИНА.

„Стояне, можеш ли ми развали единъ книженъ наполеонъ?“ попита Иванъ.

„Не; каза Стоянъ.“ Та не е къща да го разваля, пъ азъ мож да ти го размѣня:

„Бей,“ извика Иванъ, ти си много акъллия. Добръ де, размѣни ми го. Ето го на,“

„Хубаво,“ каза Стоянъ, като го зе. „Ето размѣната.“

И той подаде на Ивана другъ книженъ наполеонъ.

Единъ селянинъ отишълъ въ града и като миновалъ по край една къща видѣлъ на вратата слѣдующи надписъ:

„Моля, дрънни звънеца за слугата.“ Слѣд като помислилъ една минута, той се приближилъ до вратата и тъй силно дрънналъ звънеца, щото малко останало да скъса жицата му. Изведнѣжъ се показалъ на вратата единъ ядосанъ чловѣкъ.

„Ти ли си слугата,“ попиталъ селянинътъ.

„Да, какво искашь?“

„Азъ видѣхъ този надписъ, и тъй дръннахъ звънеца, и сега азъ искамъ да зная защо ти самъ не можешъ да си дрънкашъ звънеца.“

„Имате ли мишки у васъ?“

„Да, колкото искашь.“

„Какво имъ правите, бе джанамъ? Нашитѣ мишки не ни оставятъ никакъ на мира.“

„Какво имъ правимъ? — Всяко. Ний имъ даваме къща, доволно за яденіе и пр. Какво повече могатъ тѣ да очакватъ?“

Една баба зела цѣръ за болния си мъжъ. Доктора ѝ казалъ че той трѣба да го испие въ едно „полѣгнало положение“ Бабата не разбрада послѣднитѣ думи, и ся много замислила — „полѣгнало положение, полѣгнало положение“ си повторяла тя. „Азъ нѣмамъ такъво нѣщо,“ Най послѣ тя си рѣкла: „Азъ ще отидъ да видя да ли Г-жа Иванца има едно та да го земъ на заемъ.“ И тъй тя отишла. „Имате ли едно полѣгнало положение да ни дадете за да туря цѣръ въ него?“ Г-жа Иванца, която била толкова невѣжа колкото нейната приятелка, отговорила: Азъ имахъ едно, нѣ да ти кажа истинната, азъ съмъ го изгубила.“

Въ ред. ся получиха слѣдующитѣ книги, списания и вѣстници.

Българска Сбирка, сп. за книжнина и обществено знание, год. V. кн. III. Пловдивъ.

Православенъ проповѣдникъ, ил. религ. нравственно списание, год. VI. Кн. I. Самоковъ.

Домашенъ Приятель, мѣсячно пл. списание за наука, религия, промышленность и домакинство. Год. X. Бр. 1. 2. Самоковъ.

Животъ, мѣсячно научно-литературно списание год. I Кн. 5, Сливень.

Съсѣди, повѣсть отъ Вѣнка, цѣна 50 стотанки.

Звукове и Картини, отъ Вѣнка, цѣна 80 ст.

Тѣзи двѣ книжки сж подарѣтъ отъ сп. «Животъ» на неговитѣ абонати.

Вѣра и разумъ, мѣсячно сп. за вѣра, наука и Нравственност. Год. IV. Кн. 2. Пловдивъ.

Пролѣтъ, мѣс. ил. списание за дѣца. Год. VII. Кн. 6. 7. Ломъ.

Вечерно Училище, мѣс. обществено — възпитателно списание за родители и учители. Год. I. Кн. 7. Дигили Ташъ.

Медицинска Вѣсѣда, мѣсячно популярно списание. Год. VI. Кн. 5. 6. Видинъ.

Отчетъ, за 1896 — 97 учебна година на Разградската Овр. мъжка Гимназия.

Годишенъ Отчетъ, на Пловдивската Държ. Дѣвическа Гим; назия за учебната 1896 — 97 год.

Земледѣлческитѣ Задруги, въ Сърбія. Отъ Нв. Атанасовъ. Отпечатакъ отъ «Орало», София.

Младина, пл. списание за дѣца. Год. VII. Кн. 7. Казанлъкъ.

Освѣтление, полезна книжка за младежитѣ. Прѣвелъ Д. Андрѣевъ. цѣна 20 ст. Издава Науч. Друж. «Отецъ Паисий» Казанлъкъ.

Съачъ, Полумѣсячно пл. списание за иконопия, земледѣлие и скотовѣдство. Год. II. Кн. 12 и 13 Варна.

Уставъ, на Обще-образователното и възпитателно Друж. «Дѣятелностъ» въ Бургасъ.

Библиографически Бюлетинъ на Книгитѣ, списанията и вѣстниците постѣпили въ Соф. Нар. Биб. прѣзъ мѣсяцъ Ноем. и Дек. 1897 год. Год. I. Кн. 4. София.

Медицински Сборникъ, списание на Българ. лѣкари, Год. IV. Бр. 2. 3. София.

Вѣстници: «България», «Сла», «Руй», «Миръ», «Свобода», «Народни Права», «Редолюбецъ», «Знаме», «Свѣтъникъ», «Учителски Другаръ», «Женски Свѣтъ», «Орало», «Дунавски Извѣстия», «Варненски Общински Вѣстникъ», «Русеенски Търговски Бурперъ», «Пловдивъ», «Зорница Дѣководитель», «Стража», «Paysaisia».

ИЗВѢСТІЕ.

Годишната конференция на Метод. Епископална Мисия ще ся държи въ гр. Руссе, начиная отъ 29 Априлий (Май 11 н. с.). Ще прѣдсѣдательствува епископъ Уалденъ.